

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

ERIK LAHTINEN

Virtuaalinen esittelykierros vammaispalvelun yksikköön

SOSIAALIALAN TUTKINTO-OHJELMA
2024

TIIVISTELMÄ

Lahtinen, Erik: Virtuaalinen esittelykierros vammaispalvelun yksikköön
opinnäytetyö, AMK
Sosiaalialan tutkinto-ohjelma
Marraskuu 2024
Sivumäärä: 37

Opinnäytetyössä luotiin virtuaalinen esittely vammaispalvelun yksikköön. Kuvantamisen toteuttamiseen käytettiin Satakunnan ammattikorkeakoululta saatua 360-kameraa. Kuvantaminen toteutettiin Tekunkorven ryhmäasunnoilla esimiehen luvalla. Esittelyn tarkoituksena on perehdyttää opiskelija/ uusityöntekijä tai omainen yksikön toimintaan, tiloihin ja työnkuvaan. Yksikön työntekijät toimivat työn tarkastelijoina antamalla rakentavaa kritiikkiä ennen työn julkaisemista.

Tilajana työlle toimi Satakunnan ammattikorkeakoulu ja työtä on tarkoitus käyttää 2025 alkavassa sosionomi koulutuksen verkkototeutuksessa. Työn metodina on toiminnallinen työ, jossa toiminnallinen osuus on toteutettu virtuaalisena kierroksena.

Suunnittelin kuvattavat huoneistot käymällä yksikössä etukäteen mallintelemassa kuvantamisen kulkua. Samalla aloitin mallintelemaan tekstisisältöä, jolla kerron esimerkiksi yksikön toiminnasta ja asiakaskunnasta. Toteutin kuvantamisen yksikössä itsenäisesti ja kuvantamisen yhteydessä otin huomioon työlleni asetetut eettiset periaatteet.

Kierros rakennettiin käyttämällä ThingLink alustaa, joka on erikoistunut virtuaalisuuden hyödyntämiseen opetuksessa ja perehdytyskierroksien luomisessa. Alusta itsessään oli helppokäyttöinen ja sain rakennettua otetuista kuvista toimivan virtuaalisen esittelyn Tekunkorven ryhmäasunnoista. Kuvien kokoamisessa kyseisellä alustalla meni aikaa suunnitellun tekstisisällön integroimisessa otettuihin kuviin niille sopiviin konteksteihin.

Virtuaalinen esittely oli pidetty laajuudestaan ja selkeistä kuvista, joista katsojat pystyivät saamaan hyvän käsityksen yksikön tiloista. Teksti osioista sai hyödyllistä tietoa työntekijöiden työnkuvasta ja eri tilojen työnkuvista.

Avainsanat: Vammaispalvelut, virtuaalisuus, vammautuminen, kehitysvamma, esittelykierros

ABSTRACT

Lahtinen, Erik: Virtual tour of a disability services unit
Bachelor's thesis
Social services
November 2024
Pages: 37

This thesis created a virtual tour of a disability services unit. A 360-degree panorama camera provided by Satakunta University of Applied Sciences was used for imaging. The imaging was conducted at Tekunkorpi group homes with the permission of the manager. The purpose of the tour is to familiarize students, new employees or relatives with the unit's operations, facilities, and job descriptions. The unit's employees acted as reviewers by providing constructive criticism before the tour was published.

The client for this work was Satakunta University of Applied Sciences, and the tour is intended to be used in the online social services teaching program starting in 2025. The method used in this thesis was practice-based, with the practice part being the virtual tour.

I planned the units to be photographed by visiting the site in advance and mapping out the imaging process. At the same time, I started drafting the text context, which explains the unit's operations and clientele. I conducted the imaging independently at the unit and, during the process, adhered to the ethical principles established in my work.

The tour is built using ThingLink platform, which specializes in using virtual environments for education and creating orientation tours. The platform itself was easy to use, and I was able to create a virtual tour of Tekunkorpi group homes using the images I had taken. It took time to compile the images on the platform and integrate the planned text content into the images in appropriate contexts.

The virtual tour was well-received due to its comprehensiveness and clear images, which gave viewers a good understanding of the unit's facilities. The text sections provided useful information about the employees' roles and the functions of various areas within the unit.

Keywords: Disability services, virtual environments, disability, developmental disability, tour

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 VAMMAUTUMISEN ERI MUODOT JA PALVELUT	6
2.1 Aivovamma elämää rajoittavana tekijänä	6
2.2 Kehitysvammaisuuden oireet ja hoitokeinot	9
2.3 Vammaispalvelut vammautuneiden arjen tukena	11
3 VIRTUAALISUUS JA SEN HYÖDYNTÄMINEN.....	12
3.1 ThingLink virtuaalisen kierroksen mahdollistajana	14
4 KONSTRUKTIVISTINEN OPPIMISTEORIA	14
5 VIRTUAALIKIERROKSEN TAUSTA.....	16
5.1 Tilaaja.....	16
5.2 Toiminnallinen opinnäytetyö	17
5.3 Aiheen valinta	18
5.4 Esittelyn tarkoitus	19
5.5 Kohderyhmät	19
5.6 Eettisyys esittelyä tehdessä	20
6 VIRTUAALIKIERROKSEN TOTEUTUS.....	21
6.1 Kuvantamisen suunnittelu	21
6.2 Tekstisisällön suunnittelu.....	22
6.3 Kuvantamisen toteutus.....	25
6.4 Kierroksen rakentaminen ThingLinkissä.....	27
6.5 Yksikön henkilöstön osallistaminen ja palautteen kerääminen	29
7 POHDINTA	31
7.1 Opinnäytetyön prosessin itsearviointi	31
7.2 Ammatillinen kasvu	32
7.3 Eettisten näkökulmien toteutuminen.....	32
7.4 Opinnäytetyön kehittäminen ja soveltaminen	33
LÄHTEET.....	34
LIITE	37

1 JOHDANTO

Luon tässä opinnäytetyössä virtuaalisen esittelyn vammaispalvelun yksikköön. Virtuaalisuus on nykyaikaa ja teknologia sen hyödyntämiseksi on jatkanut vain kehittymistään 2000-luvulla. Virtuaalinen esittely ei ole ainoastaan trendikästä, mutta se mahdollistaa matalankynnyksen osallistumisen mahdollisuuden. Kaikilla tänä päivänä on älylaitteita, kuten älypuhelimia tai kannettavia tietokoneita, joiden avulla kuka tahansa kykenee osallistumaan sekä katsomaan esityksen tarvitsematta mennä itse paikanpäälle. Aihe on myös tärkeä herättämään mielenkiintoa vammaispalveluista yhtenä sosiaalityön osa-alueena. Nykypäivänä suurempi osa on erikoistunut, joko vanhus- tai varhaiskasvatuksentyöhön. Tämä voi johtua myös siitä, koska nämä osa-alueet ovat enemmän esillä omassa opetuksessamme tai ne ovat enemmän näkyvillä arkielämässämme. Kaikillahan meillä on mummuja tai nuorempia sisarusia, jotka saattavat johdatella meitä kiinnostumaan kyseisistä aloista. Tämä takia toivon esittelyn tuovan huomiota opiskelijoille tai uusille työntekijöille vammaispalveluiden mahdollisuudesta olla heidän erikoistumisensa kohde.

Palvelu, josta virtuaalinen esittely tullaan toteuttamaan, on Länsi-Porissa sijaitseva Tekunkorven ryhmäasunnot. Paikka on itselleni entuudestaan tuttu. Olen ollut Tekunkorvessa harjoittelussa sekä työskennellyt siellä hoitajana/ohjaajana. Kyseessä on ympärivuorokautinen palveluasumisen yksikkö, jossa asiakkaaksi joudutaan vammautumisesta tai kehitysvammasta johtuen. Asiakkaat eivät itse kykene huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan. Heidän hyvinvoinnistaan vastaa tiimi, joka koostuu ohjaajista, lähihoitajista sekä sairaanhoitajista. Työnkuvaan kuuluu asiakkaiden lääkinnällisen hoidon toteuttaminen, yleinen hoitotyö, psyykkisen terveyden ylläpitäminen ja mielekkään tekemisen sekä laadullisen elämän mahdollistaminen. Tekunkorven ryhmäasunnot koostuvat kahdesta yksiköstä. A puolesta, jossa

on pääasiassa vanhemmalla iällä olevia kehitysvammaisia. B puolella vuorostaan on aikuisiällä vammautuneita miehiä.

2 VAMMAUTUMISEN ERI MUODOT JA PALVELUT

2.1 Aivovamma elämää rajoittavana tekijänä

Vammautumisesta puhuttaessa tässä kontekstissa, käsittelen Tekunkorven ryhmäasuntojen B puolella olevaa asiakaskuntaa. Heillä suurimmalla osalla on aivovamma. Tulen käymään läpi yleistietoa aivovamman aiheuttavista elementeistä, oireista sekä hoidosta

Aivovammalla tarkoitetaan ulkoisen vaikutuksen kautta aiheutunutta aivotoiminnan häiriötä. Erilaisia fyysisiä aivovamman aiheuttajia on esimerkiksi kaatumiset, pahoinpitelyt, liikenneonnettomuudet, räjähteet tai iskuvammat (National Institute of Neurological Disorders and Stroke, 2024). Muut aiheuttajat vaikuttavat suoraan aivojentoimintaan ilman kovaa fyysistä kontaktia päähän. Tällaisia aiheuttajia ovat esimerkiksi aivohalvaus, aneurysma, syövästä aiheutuneet kasvaimet tai viruksen/bakteerin aiheuttama infektio (Brain Injury Association of America, n.d.). Yleisin syy aivovamman aiheutumiseen Suomessa on kaatuminen noin 56 % tapaturmista. Iso osa potilaista on tapaturma hetkellä alkoholin vaikutuksen alaisena. (Aivovamma: Käypä hoito-suositus, 2023, kohta esiintyvyys.)

Aivovamman seurauksena henkilön motorinen, psyykinen ja henkinen toimintakyky voi rajoittua huomattavasti riippuen vamman vakavuudesta.

Aivovamman fyysiset oireet saattavat aiheuttaa:

- Kouristeluja tai epileptisiä shokkeja
- Pahoinvointia tai oksentelua

- Erilaisia neurologisia ongelmia kuten voiman menettäminen raajoista, sammaltava puhe tai vaikeuksia tasapainossa. (National Institute of Neurological Disorders and Stroke, 2024.)

Kognitiiviset oireet saattavat näkyä tiedonkäsittelyssä, muistamisessa sekä yleisessä käyttäytymisessä aivovammapotilaalla. Tällaisia oireita on esimerkiksi:

- Tajunnantason vaihtelu
- Nukkumisen vaikeutuminen, liiallinen nukkuminen, vaikeus pysyä unessa ja/tai vaikeudet herätä unesta
- Turhautuneisuus tai ärtyneisyys käyttäytymisessä
- Muistamiseen ja keskistymiseen liittyvät vaikeudet. (National Institute of Neurological Disorders and Stroke, 2024.)

Vaikutus yksilön kykyyn havaita ja aistia ympäristöä voi muuttua myös vamman seurauksena. Havaitsemis- ja aistimusoireita voi olla esimerkiksi:

- Ahdistuneisuus tai masentuneisuus
- Kuulemisen vaikeudet, kuten esimerkiksi korvien tinnitus
- Nopeasti vaihteleva mieliala, aggressiivisuus sekä muu epätyypillinen käytös
- Väsymys ja uneliaisuus. (National Institute of Neurological Disorders and Stroke, 2024.)

Aivovammat ovat aina yksilöllisiä ja tämän takia oireet saattavat erota toisistaan. Toisilla oireet voivat olla motoristisia vaikeuksia, kun taas toisilla voi olla vaikeuksia havaitsemisessa ja tarkkaavaisuudessa. Yksilöllistä on myös vammasta kuntoutuminen. Toisilla toipumisprosessi saattaa kestää koko eliniän. (Brain Injury Association of America, n.d.)

Hoitomenetelmät erilaisten aivovammojen hoitoon vaihtelee riippuen vamman vakavuudesta, laajuudesta sekä oireista. Yleisesti aivovammoja lähdetään hoitamaan erilaisilla lääkityksillä tai leikkauksilla. Lääkityksellä yritetään lievittää oireita sekä ennaltaehkäistä mahdollisia riskitekijöitä kuten

kouristuksia, masennusta tai mielialan vaihtelua. Leikkauksilla voidaan taas yrittää ennaltaehkäistä aivovamman laajenemista esimerkiksi poistamalla traumasta aiheutunutta hematoomaa tai korjata potilaan rikkoutunutta kalloa. (MedlinePlus, 2024.)

Kun vointi on saatu stabilisoitua lääkkeillä ja leikkaushoidoilla, voidaan aloittaa kuntouttava hoito. Tällaisilla kuntoutushoidoilla yritetään ammattilaisen avulla kuntouttaa jotakin osa-aluetta, joka on vammautumisen kautta heikentynyt tai lakannut toimimasta. Tällaisia on esimerkiksi fysioterapia, puheterapia, psykoterapia, toimintaterapia, ammatillinen neuvonta tai kognitiivinen terapia. Fysioterapiassa voidaan kuntouttaa esimerkiksi menetettyä koordinaatiokykyä, vahvistaa heikentyneitä käsivoimia sekä saada ohjeistuksia itsenäiseen kuntoutukseen. Puheterapiassa harjoitellaan puheen tuottamista sekä kommunikointia, jos aivovamma on vaurioittanut puheen tuottamista. Psykologin konsultointi voi auttaa vammautunutta samaan erilaisia selviytymiskeinoja arkeensa sekä antaa näkökulmia tapaturmasta johtuneiden traumojen käsittelyyn. Toimintaterapeutin kanssa vammautunut voi opetella arjen askareita, joiden toteuttaminen vamman takia on vaikeutunut joko kognitiivisista tai fyysisistä syistä. Vaikeuksia voi olla esimerkiksi vaatteiden pukemisessa tai ruuan tekemisessä. Ammatillisessa neuvonnassa tuetaan vammautuneen pääsyä takaisin työelämään auttamalla työnetsimisessä ja työelämässä eteen tulleiden haasteiden kanssa. Kognitiivisessa terapiassa kehitetään vammautuneen tiedonkäsittelytaitoja, jotka ovat voineet heiketä vammautumisen yhteydessä. Osa-alueita on esimerkiksi muistin, keskittymisen, oppimisen ja suunnittelun harjoittelu. (MedlinePlus, 2024.)

Vammautuminen pitää sisällään monimutkaisen ja laaja-alaisen toipumisprosessin, johon kuuluu laaja kirjo eri terveysalan toimijoita lääkäreistä fysioterapeutteihin. Useimmille vammoista jää siitä huolimatta elinikäisiä seurauksia, jotka muuttavat yksilön tapaa elää normaalia elämää.

2.2 Kehitysvammaisuuden oireet ja hoitokeinot

Tekunkorven A solussa asuu pääasiassa vanhempia kehitysvammaisia aikuisia, ja asiakaskunta eroaa B-puolen asukkaista vammautumisen muodon perusteella. Tässä kappaleessa perehdyn kehitysvamman vaikutuksiin henkilön eri toimintoihin, sen ilmaantumisen riskitekijöihin, yleisimpiin kehitysvammadiagnooseihin ja erilaisiin hoitomuotoihin.

Puhuttaessa kehitysvammoista tarkoitetaan useimmiten vammaa, joka vaikuttaa yksilön ymmärtämisen ja oppimiskykyyn. Ennen kehitysvamma käsitelleellä on viitattu laajaan joukkoon ihmisiä, mutta nykyään sen tilalle sekä jossain tapauksissa sen rinnalle, on keksitty erilaisia diagnooseja, jotka kuvaavat vamman vaikutusta johonkin yleiseen kognitiiviseen osaamisalueeseen. Tällaisia saattaa olla esimerkiksi oppimisvaikeus tai hahmottamisen vaikeus. Jossakin tapauksissa diagnoosi itsessään jää epäselväksi. Diagnoosit ovat tällöin pelkkiä pintapuoleisia kuvauksia vamman vaikutuksesta yksilöön, esimerkiksi ”laaja-alaiset neurologiset kehityksen vaikeudet”. Tämän tapaiset diagnoosit ja kognitiiviset vaikeudet usein diagnosoidaan ennen yksilön aikuistumista. Riippuen vamman vakavuudesta, yksilö tarvitsee tukea arjen yleisissä toiminnoissa. (Tukiliitto, n.d.)

Erilaisia riskitekijöitä, jotka voivat aiheuttaa kehitysvammoja, on todettu olevan monimutkainen yhdistelmä eri tekijöitä. Tämän tapaisia tekijöitä voi olla esimerkiksi:

- Vanhempien geeniperimä, jossa on kehitysvammalle altistavia geenitekijöitä.
- Vanhempien elintavat, kuten tupakointi tai alkoholin käyttö raskauden aikana.
- Komplikaatiot synnytyksen aikana esimerkiksi tilanteessa, jossa raskaana olevalla äidillä on vaikea infektio. Myös lapsen sairastuminen vaikeaan infektiin syntymän jälkeen voi olla vaikutuksia kehitysvamman ilmenemiseen.
- Myös ympäristössä esiintyvät myrkyt voivat edistää kehitysvamman syntyä, jos niillä on kontaktia äitiin raskauden aikana tai lapseen.

- Matala syntymäpaino, ennenaikainen syntymä tai monisyntytyt voivat lisätä kehitysvamman ilmenemistä lapsella. (CDC, 2024.)

Vaikkakin kehitysvamma sana itsessään pitää laaja-alaisena monta eri oppimisen- ja kehityksenhäiriön osa-aluetta sisällään, osa diagnooseista on yleisempiä kuin muut. Autismi on yksi yleisimpiä ja kirjavimpia kehitysvammadiagnooseja. Puhutaankin yleensä eri autismikirjoon kuulumisesta, sillä sen ilmenemisen muotoja on hyvin erilaisia. Autismi itsessään on neurologisen kehityksen häiriö, joka vaikuttaa esimerkiksi yksilön kommunikointiin ja sosiaalisuuteen. Tällaisia vaikutuksia on esimerkiksi silmien kontakti puhuttaessa toisten kanssa sekä vaikeus tuottaa kuten iloa, surua jne. Autismikirjoon kuuluvilla esiintyy usein myös toistuvia käyttäytymisen malleja arjen toiminnoissa sekä kiinnostuksen kohteissa. Tämä saattaa ilmetä kiinnostuksena vain määrättyihin asioihin. Myös erilaiset pakkoliikkeet, kuten käsien taputtaminen on autismin piirre. Koska autismikirjo on laaja, eri vaikeustason autismin diagnooseja on monenlaisia. Nämä voivat ilmetä esimerkiksi lievinä vaikeuksina arjen toiminnoissa, joissa yksilö tarvitsee vain minimaalista apua. Vaikeatasoinen autismi voi ilmetä kyvyttömyytenä huolehtia omasta terveydestään ja arjestaan, jolloin yksilö vuorostaan tarvitsee laaja-alaista apua arjentoiminnoissa. (Charlie Health, 2023.)

Toinen yleinen kehitysvammadiagnoosi on aivohalvaus, jossa aivot ovat vahingoittuneet ennen, jälkeen tai synnytyksen aikana. Yleisimpiä syitä vahingoittumiseen saattaa olla esimerkiksi aivojen hapenpuuttee tai infektio. Oireita aivohalvauspotilailla on lihasheikkous raajoissa, vaikeudet sekä koordinaatiossa että tasapainossa ja/tai spastisuus, jolla tarkoitetaan lihasjäykkyyttä esimerkiksi raajoissa. (Charlie Health, 2023.)

Downin syndrooma puolestaan aiheutuu, kun henkilöllä on ylimääräinen kromosomi perimässään. Seuraukset saattavat ilmetä kognitiivisen kehityksen jälkeen jäämisenä, fyysisinä piirteinä henkilön ulkomuodossa ja/tai riskistä sairastua erilaisiin sairauksiin. Yleisimpiä riskitekijöitä on vanhempien perimä sekä äidin korkea ikä synnyttäessä. (Charlie Health, 2023.)

Hoitokeinot kehitysvamman hoidossa on monialaiset. Vaikuttavia tekijöitä hoidon tarpeeseen riippuu kehitysvamman vakavuudesta ja diagnoosista. Hoidot voivat sisältää leikkauksia, jossa voidaan korjata kehitysvammasta johtuvaa elimistön kehityksen häiriintymistä, kuten sydänleikkaus Downin syndroomassa (VeryWellMind, 2023).

Muita hoitokeinoja voi olla esimerkiksi puheterapia, käyttäytymisterapia, fyysiset harjoitukset tai erityisopetus (Verywellmind, 2023). Puheterapiassa harjoitellaan puheen tuottamista, jos kehitysvamma on vaikuttanut puheen tuottamisen vaikeuteen tai kommunikointiin. Käyttäytymisterapiassa voidaan puolestaan puuttua toistuviin käyttäytymismalleihin ja niiden ennaltaehkäisemiseen. Erilaiset fyysiset harjoitukset puolestaan voivat edistää motorisia taitoja ja liikkuvuutta. Erityisopetus, jossa koulu on erikoistunut opettamaan oppilaita, jotka kärsivät oppimisen vaikeuksista tai muista kognitiivisista häiriöistä.

Kehitysvamma on monialainen kehityksen häiriö, johon vaikuttaa niin perimä sekä ympäristön tekijät. Se on koko eliniän kestävä diagnoosi, jossa henkilö tarvitsee tukea, joko lääkinällisesti tai fyysisesti pärjätäkseen arjen toiminnoista. Jossakin tapauksissa vaadittu tuki on ympärivuorokautista.

2.3 Vammaispalvelut vammautuneiden arjen tukena

Vammautuneiden ja kehitysvammaisten tarvittavan avun takaamiseksi on luotu eri lakeja, jotka takaavat asiakkaalle oikeuden erilaisiin palveluihin. Tämän tapaisia lainsäädöksiä ovat esimerkiksi sosiaalihuoltolaki, vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2023). Kyseisten lainsäädäntöjen pohjalta luotujen palveluiden tarkoituksena on tukea vammautunutta arjen toiminnoissa. Kun vammautunut henkilö hakeutuu vammaispalveluiden piiriin, tehdään hänelle henkilökohtainen palvelusuunnitelma, jonka pohjalta selvitetään tarpeellisten palveluiden tarve yksilöllisesti (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2023).

Palveluiden järjestämisestä vastaa kunkin paikkakunnan hyvinvointialue. Palveluita, jotka hyvinvointialueen kuuluu yllä olevien lakien perusteella järjestää, ovat esimerkiksi apuvälinepalvelut, kuljetuspalvelut, päivätoiminta, kuntoutus, laitoshoido, perhehoito, tulkkauspalvelut, palveluasuminen jne. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2023.)

Koska Tekunkorven ryhmäasunnot on ympärivuorokautinen palveluasumisen yksikkö, niin koen relevantiksi selittää ympärivuorokautisella palveluasumisen konseptia auki teoriaosuudessa. Tämän takia perehdyn edellä mainituista palveluista siihen.

Palveluasumisella tarkoitetaan palvelua, jota voidaan järjestää vammautuneelle henkilölle, joka tarvitsee useammassa arjen toiminnoissa tukea. Henkilö ei yksinään kykene selviämään arjen toiminnoista itsenäisesti. Tämän saman tapaista palveluasumista järjestetään myös kehitysvammalain mukaan. (Sosiaali- ja terveysministeriö, 2023.) Ympärivuorokautisessa palveluasumisessa yksilöllä on oma asunto asumiskompleksissa, jossa hänellä on oikeus ympärivuorokautiseen hoitoon ja palveluun. Hoidosta ja palvelusta vastaavat yksikön työntekijät. Työntekijät pitävät huolta asukkaiden vaatehuollosta, ruokailuista, siivouksesta, lääkehuollosta ja asukkaiden osallistamisesta. (THL, 2023.)

3 VIRTUAALISUUS JA SEN HYÖDYNTÄMINEN

Puhuttaessa virtuaalisista esittelyistä; tutuin virtuaalisen esittelyn muoto on todennäköisesti esimerkiksi Googlen luoma Google maps alusta. Kyseisellä alustalla henkilö pystyy tarkastelemaan mitä tahansa maailmalla olevaa aluetta tai paikkaa esimerkiksi puhelimen näytöltä. Puhuttaessamme jostakin ”virtuaalisesta” asiasta tarkoitamme yleensä jotakin, joka on täysin sähköisesti simuloitu tai olemassa internetissä (Merriam-Webster, n.d.). Nykymaailmassa

on monia erilaisia sovelluksia virtuaalisuuden hyödyntämisestä eri osaamisalueilla. On esimerkiksi VR-laseja, joiden avulla henkilö pystyy kokemaan virtuaalisen todellisuuden silmiensä kautta. Lasit toimivat päähineenä, johon on yhdistetty LED näytöt silmien kohdalle. Näytöt luovat 3D efektin, joka saa käyttäjän kokemaan fyysisen läsnäolon virtuaalisessa todellisuudessa. (Pico, n.d.) VR- lasien käyttämistä opetuksessa sekä virtuaalisen todellisuuden hyödyntämistä opiskelussa on tutkittu ja löydetty potentiaalia. Koetaan kuitenkin, että aiheesta tarvitaan vielä tutkimusta. (Mikropoulos & Natsis, 2011, kohta conclusions.)

Virtuaalisesta todellisuudesta on todettu olevan hyötyä opetuksessa. Siitä on ollut merkittävä hyöty esimerkiksi COVID-19 pandemian aiheuttaman isolaation stressin lieventämiskeinona. Monet joutuivat pysymään sisätiloissa ja välttelemään sosiaalisia kontakteja toisten ihmisten kanssa pandemian aikana. Pandemian aikana toteutetussa tutkimuksessa, johon osallistui 235 henkilöä, tutkittavat pääsivät kokeilemaan VR laseja. (Yang, Lai, Fan & Mo, 2021, kohta introduction.) Virtuaalisessa esittelyssä testattavat pääsivät virtuaalisen todellisuuden kautta tekemään kierroksen eri kohteisiin. Sen todettiin vähentävän testattavien stressiä ja lisäävän heidän osallisuuttansa, vaikka testattavat eivät olleet fyysisesti paikalla. (Yang ym., 2021, kohta discussion and conclusion.)

Virtuaalisuus on nykyaikaa ja sillä on edellä käydyissä tutkimuksissa todettu olevan aitoja hyötyjä henkilön sekä stressin lieventämisessä, että opetuksessa. Opinnäytetyössäni en luo kyseisen VR-lasien kanssa toimivaa kokonaisuutta, mutta teen virtuaalisen 360° panoraamakierroksen vammaispalvelun asumisyksikköön. Kyseisten tutkimusten pohjalta uskon virtuaalisuudella olevan sekä opetuksen että mahdollisen stressin lieventämisen tasolla merkittäviä ominaisuuksia. Henkilön kykyä tutustua ja oppia peruskäytäntöjä palvelusta voi edistää henkilön halua hakeutua harjoittelemaan tai erikoistumaan yksikköön. Stressin lievityksen kannalta henkilön mahdollisuus tutustua ympäristöön ennen fyysisesti paikanpäälle menemistä, voi helpottaa mahdollista ahdistusta uuteen paikkaan mentäessä. Vaikka kyseinen tutustuminen tapahtuisi virtuaalisesti esimerkiksi tietokoneen

tai kännykän välityksellä, käyttäjän on todettu kokevan sen "aitona", vaikka kyseessä onkin virtuaalinen replika todellisesta paikasta (Yang ym., 2021, kohta discussion and conclusion).

3.1 ThingLink virtuaalisen kierroksen mahdollistajana

Alusta, jossa esimerkiksi hyödynnetään virtuaalisuutta opetuksessa ja perehdyttämisessä, on ThingLink. Siellä opettajat ja muut tahot voivat luoda opetusmateriaalia käyttäen kyseisen oppiympäristön teknologiaa, jossa pystytään yhdistämään 360 panoraama kuvantamista, VR- lasien käyttöä ja virtuaali- todellisuutta opetuksessa ja erilaisissa esittelyissä. Kyseistä alustaa mainostetaan heidän nettisivujen mukaan esimerkiksi yritysten tai julkisen sektorin perehdytyksen tai koulutusten luomisessa. Alustaa mainostetaan myös oppiympäristöjen tekemisessä, jonka avulla vahvistetaan oppimista sekä parannetaan opiskelijan digitaalista osaamista. ThingLinkin toimivuuteen luottaa maailman parhaimmiston kuuluvat yliopistot kuten Stanfordin, Oregonin, Arizonan ja Rochesterin yliopistot. On kuitenkin huomioitavaa, että kyseinen alustan käyttämiseen tarvittavat lisenssit ovat maksullisia, jotka riippuvat ThinkLink alustan käyttämisestä esimerkiksi peruskouluissa tai korkeakoulussa. Halvin lisenssi, joka on pienille peruskouluille, maksaa vuodessa 600 €. (ThingLink, n.d.)

4 KONSTRUKTIVISTINEN OPPIMISTEORIA

Puhuttaessa oppimisteorioista tarkoitetaan teoriaa, jonka mukaan yksilö hankkii tietoa ja sisäistää sen osaksi omaa tietämystään. Teorioiden pohjalta olemme kyenneet ymmärtämään ihmisen keinoja ja menetelmiä, joiden avulla

rakennamme informaatiota. Koulutuksessa ja opetuksessa oppimisteorioilla on tärkeä merkitys, sillä koulujen tärkein funktio on tehokkaasti saada opiskelijat sisäistämään opetettu tieto. Näiden teorioiden avulla koulutuksen järjestäjät kykenevät hahmottamaan oppimisessa tapahtuvan prosessin. (National university, n.d.)

Omassa opinnäytetyössäni koen oppimisteorian olevan tärkeässä aspektissa, lähtiessäni luomaan virtuaalista esittelykierrosta. Tärkeää on ymmärtää millä tavalla käyttäjä tulee parhaiten sisäistämään esittelyssä annetun tiedon ja rakentaa siitä itselleen käsityksen esitetyn kohteen toiminnasta. Käytän työssäni konstruktivistista oppimisteoriaa. Siihen sisältyvän teoria pohjalta virtuaalisen esittelyn teoreettisesti pitäisi vahvistaa tiedon rakentamista esittelyn käyttäjälle.

Konstruktivistisen oppimisteorian mukaan ihminen rakentaa tietämyksensä saadusta tiedosta sen sijaan että ihminen passiivisesti sisäistäisi tietoa. Sana konstruktivismi tulee englannin kielen sanasta "construct" joka tarkoittaa rakentaa. Konstruktivistinen oppimisteoria onkin tärkeässä osassa nykyaikaisessa opetuksessa, koska se painottaa opiskelijaa itsenäisesti osallistumaan ja rakentamaan opetetusta tiedosta uusia ajatuksenmalleja. (University at Buffalo, n.d.)

Konstruktivistisella oppimisteorialla on todettu olevan aitoja tutkimuksellisia hyötyjä opetuksen laadun parantamisessa. Vuosien 2002–2015 aikana on tehty meta-analyysi, jonka tavoitteena oli tutkia konstruktivistisen oppimisteorian vaikutusta akateemisiin saavutuksiin sekä saadun tiedon säilyvyyteen. Siihen sisältyi 28 kokeellista tutkimusta, joihin kuului myös opinnäytetöitä sekä artikkeleita. (Semerci & Batdi, 2015, kohta introduction.) Tutkimukseen osallistui eri koulutusasteita, kuten peruskoulu, lukio ja korkeakoulu. Tutkimusten kohteina oli pääsääntöisesti luonnontieteet, matematiikka ja yhteiskuntaoppi. (Semerci & Batdi, 2015, kohta method.) Tutkimuksessa todettiin konstruktivistisen oppimisteorian mukaisen opetuksen tuottavan lupaavampaa akateemista menestystä verrattuna perinteiseen opetusmalliin.

Testattavilla huomattiin, että opetettu tieto säilyi muistissa myös pidempään verrattuna tyypilliseen opetukseen. (Semerci & Batdi, 2015, kohta discussion.)

Tämän takia Satakunnan ammattikorkeakoulun sosionomin koulutuksessa yritetään mahdollisimman paljon osallistaa opiskelijoita tekemään esimerkiksi erilaisia ryhmätöitä ja projekteja, jossa käytetään opetettua tietoa. Yleinen käsitys tiedon siirtämisestä opettajalta oppilaalle ei ole niin yksinkertaista konstruktivistisessä oppimisteoriassa. Luomalla kokemuksia tai toimintoja johon opiskelija kykenee osallistumaan ja jonka yhteydessä yksilön täytyy käyttää opittua tietoa ongelman ratkaisemiseen, auttaa opiskelijaa sisäistämään uuden tiedon. Prosessin aikana opiskelija ikään kuin rakentaa uuden tietämyksensä tekemisen yhteydessä. (University at Buffalo, n.d.)

Tämän tiedon perusteella interaktiivisella ja virtuaalisella esittelykierroksella pystyn osallistamaan käyttäjän tutkimaan kuvattua yksikköä itsenäisesti. Tämä toimii edellisessä kappaleessa mainitun kokemuksen omaisesti, jossa opiskelijan annetaan itse rakentaa uusi informaatio esittelyn kokemuksen johdolta. Esittelyn käyttäjä pystyy tutkimaan aluetta virtuaalisesti ja löytämään upotettuja tekstikenttiä. Näissä on informaatiota yksikön eri alueista ja toiminnoista. Konstruktivisesta näkökulmasta esittelyn käyttäjä tulisi teoriassa pystyä rakentamaan selkeämpi käsitys yksikön toiminnasta. Tämä on parempi suuntautuminen perehdytykseen, sen sijaan että hän lukisi perinteisen perehdytys lomakkeen yksikön toiminnasta, jossa ei puolestaan tapahdu yksilön aktiivista osallistamista.

5 VIRTUAALIKIERROKSEN TAUSTA

5.1 Tilaaja

Työni tilaajana toimii Satakunnan ammattikorkeakoulu. Työtäni on tarkoitus käyttää 2025 tulevassa verkkopainotteisessa sosionomikoulutuksessa

oppimateriaalina. Tapa, millä Satakunnan ammattikorkeakoulu soveltaa työtään opetuksessa, riippuu heidän näkökulmastaan ja suunnitelmistaan. Työni tulosta voidaan käyttää moneen eri tarkoitukseen. Virtuaalinen kierros voi toimia vammaistyön ”mainostamisena” opiskelijoille tai yleisesti muille hyvinvointialueille, kuten sairaanhoitajille tai lähihoitajille. Tämä voisi nostaa vammaistyön kiinnostusta sekä tuoda esille vammaistyön mahdollisuutta erikoistuttavana alana. Samalla se voi mahdollistaa muita vammaispuolella olevia opiskelijoita tekemään muista vammaispalveluista saman tapaisia esittelyitä, jotka puolestaan toisivat vammaistyön eri osa-alueita esille. Esittely voi myös luoda esimerkiksi opiskelijoissa mielenkiintoa toteuttaa samankaltaisia virtuaalisia kierroksia itselle merkityksellisiin paikkoihin.

5.2 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallisen opinnäytetyössä ideana on luoda ammatilliselle kentällä toiminnan ohjeistusta, opastamista tai toiminnan järjeistämistä konkreettisena tuotoksena. Toteutustapana voi toimia esimerkiksi kirja, vihko, opas jne. Valittu toteutustapa voi kuitenkin olla riippuvainen kohderyhmästä jolle opinnäytetyö tehdään. Vaikka itse konkreettisen tuotoksen luominen on tärkeä osa toiminnallisen opinnäytetyön ideaa, selvityksen ja teorian laatiminen osaksi työtä täydentää konkreettista osuutta työstä. Ammattikorkeakoulusta valmistumisen edellytyksenä on opiskelijan kyky toimia oman koulutuksensa asiantuntijatehtävissä ja se edellyttää sekä tutkimuksellista tietämistä että työelämälähtöisyyttä. (Vilkkä & Airaksinen, 2003, s.9–10.)

Toiminnallisessa opinnäytetyössä on tärkeää luoda konkreettinen tuotos palvelemaan suunniteltua kohderyhmää. Työn visuaalinen ja viestinnällinen tuotos tulee vastata sitä, mikä sopisi parhaiten suunnitellulle kohderyhmälle. Lähtiessään toteuttamaan konkreettista osuutta työstä on tärkeää selvittää mikä toteutustapa palvelisi parhaiten suunniteltua kohderyhmää. Onko kyseessä paperinen kirja vai sähköinen materiaali. (Vilkkä & Airaksinen, 2003, s. 51–52.) Tavoitteena on aina opiskelijalla luoda tuotos, joka erottuisi muista.

Sen on hyvä olla persoonallinen ja niin sanotusti oman itsensä näköinen. (Vilkkä & Airaksinen, 2003, s. 53.)

Koska toiminnallisessa opinnäytetyössä luodaan konkreettinen teos, tulee työn tarkka raportointi olla tärkeässä keskiössä. Opinnäytetyön raportointiosuudesta on hyvä tulla ilmi kirjoittajan tekemät johtopäätökset. Näissä voi ilmetä esimerkiksi syitä miksi hän on toteuttanut jonkin asian määrättyllä tavalla tai miten hän on lähtenyt toteuttamaan itse konkreettista prosessia. Vaikka raportointi tulee poikkeamaan toiminnantutkimuksellisesta raportoinnista, tulee sen silti täyttää tutkimusviestinnälliset vaatimukset. Raportin kautta lukija pystyy päättämään, kuinka hyvin konkreettinen osuus opinnäytetyössä on onnistunut. Vilkkä ja Airaksinen kuvastavat osuvasti toiminnallisen opinnäytteen idean: ”Opinnäyte on sekä ammatillisen että persoonallisen kasvusi väline ja kertoo lukijalle ammatillisesta osaamisestasi.” (Vilkkä & Airaksinen, 2003, s. 65.)

5.3 Aiheen valinta

Subjektiiivisesti aihe täyttää hyvin kiinnostukseni kohteet. Kiinnostus nykyajan teknologiasta ja sen jatkuvan kehityksen seuraaminen on herättänyt minussa mielenkiintoa jo pitkään. Virtuaaliset alustat ja aitojen kohteiden mallintaminen virtuaalisesti 360° panoraamakuvantamisen avulla ei ole jokapäiväinen asia, jota tavallinen ihminen pääsisi tekemään. Tämän lisäksi saan tehdä kyseisen esittelyn niin sanotusta ”omasta alastani”, joka tässä tapauksessa on vammaistyön yksikkö, josta teen virtuaalisen esittelyn.

Objektiiivisesti aihe on tärkeä, sillä vammaispuolen alat jäävät yleisesti varhaiskasvatukseen ja vanhustyön varjoon. Omien vuosikurssilaisistani tiedän vain kaksi, jotka erikoistuivat vammaispuolen palveluihin. Toivon, että tekemällä tämän virtuaalisen esittelyn voin samalla mainostaa vammaispuolta mahdollisena työpaikkana tai harjoittelupaikkana tulevaisuudessa.

5.4 Esittelyn tarkoitus

Esittelyn tarkoituksena on luoda perehdyttävä virtuaalinen esittelykierros Tekunkorven ryhmäasunnoista. Esittely perehdyttää käyttäjän kyseisen vammaisyksikön toimintaan pintapuolisesti. Samalla käyttäjä saa ymmärryksen yksikön tiloista. Esittelyssä tullaan kertomaan eri tilojen tarkoitukset, käytännöt ja eri työtehtävät, joita kyseisessä yksikössä voi ilmetä. Esittelyn tarkoitus on onnistunut, jos esittelyn käyttäjä saa esittelystä tarpeeksi pintapuolisen ymmärryksen yksikön toiminnasta sekä tuntee yksikön tilat ilman fyysisesti paikan päällä olemista.

Tarkoituksena on myös esittelyn hyödyntäminen eri konteksteissa. Tällä tarkoitan esittely soveltuvuutta esimerkiksi opiskelijan näkökulmasta, jossa opiskelija saa yksikön ja vammaispalvelun toiminnasta tarpeeksi tiiviin kuvan. Samalla esittelyn tulee antaa tietoa potentiaalisille uusille työntekijöille yksikön toiminnasta ja työnkuvasta sekä huoneistojen eri tarkoituksista. Omaiselle työ voi toimia kurkkauksena läheisen uuteen kotiin ja sen toimintoihin. Tämä voi tuoda omaiselle mielenrauhaa läheisen hoitoon tai yksikön tiloihin liittyvissä kysymyksissä.

5.5 Kohderyhmät

Kohderymänä tässä tapauksessa toimii opiskelijat, jotka käyttävät kyseistä materiaalia opetuksen yhteydessä. Kohderyhmä huomioon ottaen, tulen työssäni panostamaan yksikön toiminnan perehdyttämiseen, jotta esimerkiksi opiskelijat voisivat saada vammaispalvelun yksikön toiminnasta tarpeeksi kattavan kuvan.

Kohderymänä voi toimia myös uudet työntekijät, sijaiset tai omaiset. Heille virtuaalinen esittely voisi toimia tutustumisena yksikön tiloihin ja niihin liittyvien eri toimintoihin. Sijaisten ja uusien työntekijöiden ei tarvitsisi yksikköön tullessa tutustua tiloihin ja heillä olisi peruskäsitys siitä missä mikäkin paikka on. Omaisille työ voisi auttaa tutustumisessa yksikön toimintaan, jos esimerkiksi

hypoteettisesti uudella asukkaalla ja/tai hänen omaisellaan ei ole tietoa yksikön tiloista tai toiminnoista.

5.6 Eettisyys esittelyä tehdessä

Eettisyys on tärkeässä osassa opinnäytetyöni sekä teoreettisessa tuotoksessa että toiminnallisessa toteutuksessa. Teoriassa tulen käyttämään Satakunnan ammattikorkeakoulun ohjeiden mukaisia viittausohjeita. Käytän lähteitä, joiden luotettavuuden olen tarkistanut sekä merkitsen ne lähdeviittausohjeiden mukaisesti lähteet osioon (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d., kohta tiedonhankinta ja lähteiden merkitseminen). Näin kunnioitan ja oikeaoppisesti merkitsen käyttämäni aineistot syyllistymättä plagiointiin, jossa käyttäisin toisen henkilön luomaa aineistoa omana päätelmänäni (Tutkimuseettinen neuvottelukunta, 2023, kohta Vilppi tieteellisessä toiminnassa).

Toiminnallisessa osuudessa kunnioitan työntekijöiden sekä yksikön asukkaiden tietosuojaa. Jos saan informaatiota työntekijältä, jota myöhemmin käyttäisin omassa opinnäytetyössäni, kysyisin työntekijän lupaa käyttää tietoa työssäni sekä pitäisin hänen antamansa tiedon anonyyminä merkitsemättä tunnistettavia tietoja kyseisestä henkilöstä (Satakunnan ammattikorkeakoulu, n.d., kohta eettisten pelisääntöjen noudattaminen).

Asukkaiden tilanteessa varmistaisin kuvantamisen yhteydessä, ettei kuvissa ole tunnistettavia tietoja yksikön asukkaista. Asukkailla on yksityisyyden suoja, joka kattaa heidän asumisensa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa (Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry, 2022, s.41). Varmistan tämän tarkistamalla kuvien ottamisen yhteydessä asukkaiden poissaolon kuvista. Kuvantaminen tämän takia tapahtuisi iltayöllä, sillä silloin asukkaat ovat nukkumassa. Jos tunnistettavia tietoja löytyy kuvista muissa olomuodoissa, pystyn editoimaan ja poistamaan ne lopullisesta työstä.

6 VIRTUAALIKIERROKSEN TOTEUTUS

6.1 Kuvantamisen suunnittelu

Opinnäytetyöni virtuaalinen esittely on tuotettu käyttämällä 360° panoraamakameraa ja kuvantamalla yksikön eri huoneistoja ja alueita. Kuvat voidaan yhdistää toisiinsa sopiviksi, jolloin ne luovat virtuaalisen kokonaisuuden kuvannetusta paikasta. Google maps on esimerkki 360° panoraama kuvantamisesta ja kuvien yhdistämisen toimivuudesta virtuaalisena simulointina todellisuudesta. Tätä menetelmää käytetään onnistuneesti kuvantamalla asuntoja tai palveluita. (InvisionStudio, n.d.)

360° Panoraamakuvantamisen hyödyt näkyvät edellä mainittujen palveluiden ja asuntojen esittelyissä. Esittelyn avulla henkilö kykenee saamaan yleiskäsityksen talon sisällöstä sekä sen rakenteesta vaivattomasti. Muualla maailmassa on paljon yhtiöitä, jotka luovat virtuaalisia esittelyjä markkinointi mielessä. Tämä takia koen 360° panoraamakuvantamisen sopivan oman työni kuvantamismenetelmäksi, jolla lähdän kuvantamaan Tekunkorven ryhmäasuntoja.

Perehdytyksen ja 360 kameran sain Satakunnan ammattikorkeakoululta. Koska en ole ennen käyttänyt panoraamakuvantamista missään muodossa, otan ensiksi prototyypikuvia esimerkiksi omasta asunnostani. Näin voin harjoitella kuvien ottamista ja tehdä erilaisia havaintoja, jotka voivat auttaa minua kuvantamisessa. Tällaisia havaintoja oli esimerkiksi kuvien laatu, korkeuden merkitys kuvien ottamisessa sekä miten otan kuvat, jotten itse näkyisi kuvissa.

Koska yksikkö on minulle entuudestaan tuttu, suunnittelin etukäteen muistini pohjalta tärkeitä huoneistoja, joista tulen varmasti ottamaan kuvia. Tärkeintä on, että kuvat antavat esittelyn katsojalle yleistiedon yksikön sisätiloista. Tämä kattaa esimerkiksi yksikön eteisen, asukkaiden yhteiset tilat, joka koostuu ylä- ja alakerrasta, keittiöt, käytävät ja erilaiset toimistot. Toimistot itsessään ovat

tilaltaan pieniä. Näiden tilojen esittelynä voi toimia pelkkiä valokuvia, jotka on upotettu tekstisisältöineen panoraamakuvaan. Irrelevantit huoneistot, jotka perehdyttämisen kannalta eivät ole olennaisia jätetään pois kuvantamisesta. Tällaisia on esimerkiksi asukkaiden henkilökohtaiset huoneistot, kellari ja muut alueet, jotka eivät kuulu Tekunkorven ryhmäasuntoihin. Poikkeuksena asukkaiden huoneista voi olla yksi tyhjiään oleva huoneisto B- puolella, joka voisi toimia esimerkkinä siitä miltä asukkaiden huoneisto näyttää.

Kuten olen tekstissä maininnut, kuvantaminen tapahtuu myöhään iltayöllä, jotta asukkaat olisivat jo nukkumassa. Tämä helpottaisi kuvantamisen eettisten periaatteiden täyttymistä. Myös työntekijöitä yksikössä on vähemmän, joka helpottaa kuvantamista samoista syistä kuin asukkaiden poissaolo. Ainoana mahdollisena haittapuolena voi olla tarpeellisen luonnon valon puute ulkona otettavien kuvien yhteydessä. Sisätiloissa valaistus on tarpeeksi hyvä, joten en usko päivänajalla olevan merkitystä sisätiloja kuvantaessa.

6.2 Tekstisisällön suunnittelu

Esitykseen sisällytetyn tekstisisällön tarkoitus on perehdyttää kuvien lisäksi katsoja myös eri huoneistojen ja tilojen käyttötarkoituksiin. Niistä katsoja kykenee saamaan yleistietoa esimerkiksi työnkuvasta. Tärkeää on kuitenkin, ettei kierros sisällä liikaa informaatiota tai se ei saisi olla liian nippelitietoa. Esittelyn tarkoitus on olla matalankynnyksen esittely, joka herättäisi katsojan mielenkiintoa yksiköstä. Tämä teoreettisesti loisi pohjan henkilölle, jolloin itse virallinen perehdytys fyysisesti työpaikalla on helpompi sisäistää, kun tiedossa on jo tarvittavat perustiedot yksiköstä.

Esityksessä oleva teksti-informaatio ja katsojan itsenäinen vapaa tutkistelu valmiissa virtuaalisessa esityksessä, on juuri se näkökulma, johon konstruktivistinen oppimisteoria perustuu. Katsoja rakentaa tiedon yksiköstä käydessään virtuaalista esittelykierrosta lävitse ja samalla sisäistää teksteissä

annetun tiedon tehokkaammin. Tämän perusteella olen myös lähtenyt rajaamaan tietoa eri huoneistoihin, jotta tämä oppimisteorian mukainen tiedon omaksuminen tapahtuisi mahdollisimman tehokkaasti pala palalta. Kun katsoja itsenäisesti tutkiskelee yksikön huoneistoja ja niihin sisällytettyjä informaatioita, täytyy tämän oppimisteorian tärkeimmät elementit yksilön oppimisen kannalta tässä kontekstissa.

Koska yksikössä on kaksi puolta, tulee esimerkiksi toimistoissa tai keittiöissä olemaan samanlaista informaatiota. Tällöin tulen käyttämään samaa informaatiota kummassakin kohteessa, jossa selitän kyseisen huoneiston toiminnasta ja työnkuvasta. Jos koen esimerkiksi A puolen alakerran toimistossa olevan poikkeava työnkuva verrattuna B puolen alakerran toimistoon, niin tällaisissa tapauksissa mainitsen sen tekstisisällössä.

Ensimmäinen tekstisisältö tulee olemaan yksikön edestä. Tähän tulen sisällyttämään tietoa Tekunkorven ryhmäasunnoista ja ympärivuorokautisesta asumisesta. Tekstin tarkoituksena on alkaa perustiedolla sekä yksikön tarjoamasta palvelusta ja vähitellen rakentaa tietoa spesifisemmäksi. Tähän tulen lisäämään tekstisisällön sivurakennuksesta, jossa on esimerkiksi esihenkilön toimisto ja yksikön varastoja.

Yksikön eteisestä pääsee suoraan A tai B puolelle. Tässä lisään kumpaakin puoleen perehdytyksen solujen asiakaskuntaan liittyen. Tämä voisi sisältää asiakkaiden määrän, diagnooseja, asukkaiden keskimääräisen iän tai muita tärkeitä huomioita solun toimintaan liittyen.

Molempien solujen yhteisistä tiloista selitän asukkaiden vapaa-ajan toiminnoista, tilan käytöstä asukkaiden ruokailusalina sekä heidän yleisenä oleskelutilanansa. Molemmissa soluissa on ylä- ja alakerta, jossa yläkerrassa on myös asukkaiden yhteinen tila kummassakin solussa.

B solussa sijaitsee iso aidattu takapiha, jota molemmat solut käyttävät hyödykseen vuodenajan mukaan. Tärkeää on kertoa takapihan

hyödyntämisestä esimerkiksi kesäisin oleskelupaikkana musiikkia kuunnellen ja ryhmätoimintoja järjestäen.

Keittiöitä on myös neljä molemmat solut yhteenlaskettuina. Keittiöiden toiminta ei poikkea toisistaan, mutta eroavaisuuksia esimerkiksi keittiöiden sisällössä on. Tulen molempien puolien keittiöistä selittämään niiden kerroksiin liittyvät tärkeät huomiot ja otan huomioon kerroksiin liittyvät eroavaisuudet tekstisisällössä, jos sellaisia ilmenee. Informaatiota, jota tulen keittiöstä selittämään on esimerkiksi ruokailujen jakamiseen liittyvät huomiot, asukkaiden lääkkeiden jakamiseen liittyvä informaatio sekä muu huomioitava sisältö.

Solujen käytävissä tulen kertomaan informaatiota itse työnkuvasta, johon sisältyy hoitotyö ja ohjaukselliset piirteet. Jottei informaatio pakkautuisi heti ensimmäiseen kerrokseen, tulen jakamaan hoitotyöstä kertomisen kummankin solun alakerran käytävään ja ohjauksellisesta työstä kerron solujen yläkerran käytävässä. Hoitotyöstä kerron siihen liittyvästä yleisestä työnkuvasta, johon sisältyy esimerkiksi asukkaiden suihkussa käymisen avustaminen, vaatteiden vaihtaminen, likapyykin peseminen tai likaisten petivaatteiden vaihtaminen. Ohjaukselliseen työnkuvaan kuuluu esimerkiksi asukkaiden toiminnanohjaus, siivoamisessa ohjeistaminen, pelien pelaaminen tai ulkoileminen.

Toimistoja on myös neljä eikä niissä ole myöskään paljon toisistaan eroavaa informaatiota. Poikkeavaa on, että B puolen yläkerran toimistossa sijaitsee lääkehuone, kun taas A puolella se sijaitsee alakerrassa. Tulen ottamaan tämän huomioon kyseisiä tiloja selittäessä, jolloin selitän toimiston toiminnasta sekä lääkehuoneeseen liittyvästä toiminnasta. Toimiston työnkuvaan kuuluu esimerkiksi asukkaiden päivittäiskirjausten tekeminen, työsähköpostin katsominen, ruokatilausten tekeminen, laskutusten tekeminen, työvuorojen suunnittelu. Toimistossa myös sijaitsee erilaisia perehdytyskansioita, jossa on perehdytyksiä esimerkiksi asukkaiden taustoihin, työnkuvaan, sovelluksien käyttämiseen tai vaaratilanteiden ilmoittamiseen.

Lääkehuoneessa puolestaan selitän pintapuolisesti sen toiminnasta asukkaiden lääkejakekupisteenä. Kerron kenelle lääkehuollon puoli kuuluu ja siihen liittyvästä koulutuksesta. Tästä en pysty perehdyttämään laajasti, koska suurin osa tiedosta meni nippelitiedon puolelle, johon saa paremman perehdytyksen fyysisesti paikan päällä.

Muita tiloja on esimerkiksi siivoojien huoneet, pukukopit, suihku/saunatila ja asukkaiden huoneistot. Näistä en tule kirjoittamaan mitään informaatiota, koska esittelyn kannalta niihin ei sisälly tärkeää tietoa. Tulen merkitsemään ne kyllä ympäristöön kyseisillä nimillä, mutten kerron niistä enempää. Poikkeuksena on yksittäinen tyhjä asukashuoneisto, joka toimii esimerkkinä asukkaiden huoneiden sisällöstä.

6.3 Kuvantamisen toteutus

Sain Satakunnan ammattikorkeakoululta lainaksi Insta360 One R 360-kameran lainaksi. Mukana tuli kolmijalka, johon kameran sai asetettua sekä ipad, jonka avulla pystyin ottamaan kyseisellä kameralla kuvia. Henkilöt, joilta sain kameran lainaksi, antoivat myös perehdytysdokumentit sähköpostin välityksellä. Tähän perehdyin ennen itse yksikön kuvantamista testailemalla oman asuntoni kuvaamista ja tiedostojen siirtämistä katsottavaan muotoon tietokoneelle. Tämä oli kannattavaa, sillä minulla kesti 2 tuntia saada riittävä ymmärrys kameran toiminnasta sekä riittävästä korkeudesta, jonka asettaa kameralle kolmijalan pidennyksen avulla.

Yksikön kuvantamisen aloitin kello 21:00 jolloin asukkaat olivat nukkumassa ja sain rauhassa kuvata yksikön tiloja. Kuten arvioin suunnitelmassa, sisätiloissa oleva kunnollinen valaistus auttoi kuvien selkeyden kanssa. Ulkona kuvantaessa pimeä ja yksittäiset valot saivat aikaan kuvissa valon vääristymän. Tällä ei kuitenkaan näyttänyt olevan suurempaa haittaa, muuta kuin kuvan laadun heikkeneminen (kuva 1).

Kuva 1. Tekunkorven etupiha, josta virtuaalinen esittely alkaa.

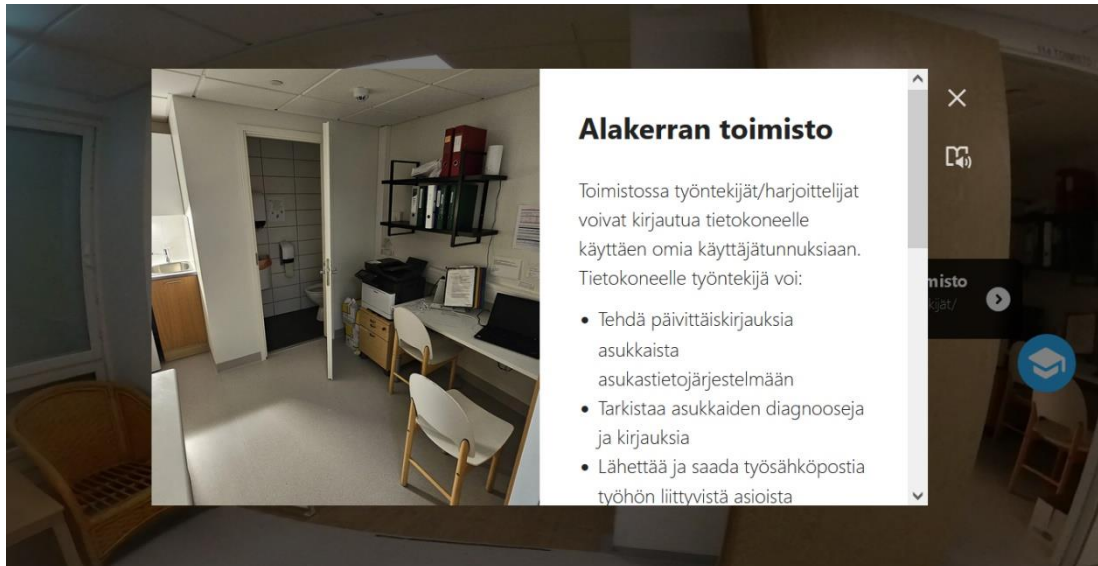
Perehtyessäni kameran käyttämiseen, huomasin että kuvien editointi jälkikäteen ei todennäköisesti ole mahdollista. Otin tämän huomioon varmistamalla ennen kuvien ottamista, ettei asukas- ja henkilötietoja tai muita arkaluonteisia tietoja ole näkyvillä kuvissa. Tämän toteutin esimerkiksi kuvien pois ottamisella seiniltä ennen kuvaamista ja/tai niiden peittäminen A4 paperilla (kuva 2).

Kuva 2. Asukkaiden huoneiden ovissa olevan tunnistettavat tiedot peitin A4 paperilla etukäteen ennen kuvien ottamista ja tämä näkyy esimerkiksi oikeassa ovesta.

Jotkin huoneistot olivat liian pieniä tai niissä oli liikaa arkaluonteista tietoa, jonka takia en pystynyt niistä ottamaan 360 panoraamakuvaa. Tällaisia oli esimerkiksi toimistot ja B solun keittiöt. Näistä huoneista otin omalla

puhelimellani kuvat määrätystä kulmasta, josta ei tullut näkyviin arkaluonteista tietoa. Tärkeää oli, että kuvista saisi yleiskäsityksen huoneiston sisällöstä (kuva 3).

Kuva 3. Esimerkki huoneistosta ja sen kuvauksesta, josta ei voinut ottaa 360 panoraama kuvaa

Kuvantaminen oli valmis 23:30, kun olin saanut varmistettua oleellisten kuvien ottamisen ja niiden siirtämisen katsottavaan muotoon. Vaarana tässä oli kuvien ottaminen sellaiseen muotoon, jota ei voi siirtää tietokoneelle eikä muuttaa 360 panoraama muotoon. Kaikki kuvat onnistuivat kuitenkin moitteettomasti ja henkilökunta ystävällisesti auttoi minua kuvantamisen yhteydessä.

6.4 Kierroksen rakentaminen ThingLinkissä

Tiedostojen siirtäminen kamerasta ipadiin ja ipadista tietokoneelle oli helppo prosessi, joka onnistui USB-C johdon avulla. Kuvia yhteensä oli 24. Siirtäessä niitä ThingLink alustalla kuitenkin osoittautui haasteelliseksi. ThinkLinkin piti erikseen muuttaa otetut kuvat sellaiseen muotoon, että niitä pystyi kyseisellä alustalla tarkastelemaan kolmiulotteisesti. Tämä prosessi ei antanut muuttaa enempää kuin yhden kuvan kerralla, jolloin minun täytyi yksitellen muuttaa kuvat 360 panoraamamuotoon. Loin kuville oman kansion ThingLink

alustassa, johon siirsin muutetut 360 panoraamakuvat sekä nimesin ne otetun paikan perusteella esimerkiksi "Etupiha", jotta kuvien löytäminen olisi helpompaa.

Ladattuani kuvat aloin luomaan siirtymiä kuvien välillä. Tällä tarkoitan nappulan sijoittamista kuvaan, jonka avulla katsoja pystyy siirtymään toisesta 360 panoraama kuvasta toiseen. Oleellista oli liittää kuvat siinä järjestyksessä missä ne esiintyvät fyysisestikin. Esimerkiksi siirtymä "eteisestä" → "B solun alakerran yhteinen tila". Tämä prosessi ei ollut vaikea mutta monotoninen, koska jokaiseen kuvaan täytyy laittaa siirtymät erikseen. Vaikka "eteisestä" laittaa siirtymän "B solun alakerran yhteinen tila", ei tee siirtymää "B solu alakerran yhteinen tila" kuvaan automaattisesti. Rakennuksen sisätilojen tunteminen ennakkoon auttoi tässä prosessissa paljon. Jos en olisi tuntenut tiloja, olisi myös oikeiden 360 panoraamakuvien etsimisessä tullut ongelmia ja vaikeuksia siirtymiä tehdessä. Koeajoin kyseisen pohjan, jossa ei ollut mitään tekstiä tai informaatiota, parilla työntekijällä ennen kuin aloin lisäämään tekstiä. Tällä halusin varmistaa pohjan oleva toimiva ja johon on helppo lähteä lisäämään tekstiä.

Tekstin lisääminen oli helppoa. ThingLinkissä oli helposti sisäänrakennettuja vaihtoehtoja, millä sain lisättyä tekstiä ympäristöön (kuva 4). Sain luotua esimerkiksi pelkkiä pieniä info kuplia, joissa annoin pientä nippelitietoa asioista tai huoneistoista, joita en kuvannut. Myös isommat tekstikentät olivat mahdollisia, joihin sai lisättyä esimerkiksi kuvia yksiköstä. Tätä ominaisuutta käytin esimerkiksi toimistosta, jossa arkaluonteisten tietojen takia en voinut ottaa 360 panoraamakuvaa. Lisäsin näihin tekstikenttiin kyseisestä huoneesta otetun kuvan. Näiden tekstikenttien luomiseen käytin hyödyksi tekstisisällön suunnitteleminen kohdassa käytyjä asioita. Isommissa tekstikentissä selitin laajemmin esimerkiksi huoneiston eri toiminnoista tai eri työnkuvan osaamisalueista. Yritin myös esityksessä hajauttaa informaatiota, jottei kaikki teksti olisi samassa paikassa.

Kuva 4. Esimerkki tekstisisällöstä ThingLinkissä.

6.5 Yksikön henkilöstön osallistaminen ja palautteen kerääminen

Kierroksen tehtyä ThingLinkissä lähetin sen yksikön esimiehelle tarkastettavasti. Häneltä sain hyvää palautetta ja kertoi esittelyn olevan hieno ja hyvä. Tämän jälkeen hän laittoi sen sähköpostilla kaikille Tekunkorven työntekijöille. Laitoin tekstiviestin työntekijöiden WhatsApp ryhmään, jossa pyysin työntekijöitä tarkastelemaan esittelykierrosta. Kerroin heidän voivan antaa minulle rakentavaa palautetta, joko yksityisviestillä WhatsAppin kautta tai keskustelemalla kanssani fyysisesti esimerkiksi töissä ollessani. Suurin osa tässä osiossa käyttämästäni palautteesta sain suullisesti työntekijöiltä tiedustellessani heiltä tai heidän tultaessa kertomaan minulle palautteestaan.

Aloitan kertomalla hyvistä palautteista, jonka jälkeen siirryn rakentavaan palautteeseen. Rakentavassa palautteessa kerron työntekijöiden näkemyksestä, kritiikistä ja niiden osuvuudesta esittelyn aiheen ja tarkoituksen kannalta. Jos tämän takia koen tarpeelliseksi muokata esittelyä jollakin tavalla, kerron siitä yleisluontoisesti millä tavalla lähdin lisäämään tai korjaamaan esittelyä.

Työntekijät kehuivat esittelyä ja heidän mielestensä se oli pääasiassa hyvä kuvaus yksiköstä. Kuvat yksiköstä olivat selkeät ja niistä sai hyvin hahmotettua

yksikön tilat. Myös informaation ja tilojen määrän laajuus esittelyssä sai positiivista palautetta työntekijöiltä.

Rakentavaa palautetta sain informaation tekstirakenteen parantamisesta, joka ei tullut minulle yllätyksenä. Kieliasun alkeellisuus on yksi heikkouksistani informatiivista tekstiä kirjoittaessa. Lähden parantelemaan kohtia, joista sain palautetta. Esimerkkinä tästä on kohta keittiö informaatio kuplassa, jossa selitän asukkaista, jotka syövät soseutettua ruokaa, huonossa sävyssä.

Konsultoidessa työntekijän kanssa päädyin lopputulokseen poistaa lääkehuoneen kuvauksen esittelystä. Tällä tarkoitan sitä, etten kerro lääkehuoneen sijaintia tai sen toiminnasta yksikössä. Syynä tälle oli lääkehuoneessa olevien vahvojen opioidilääkkeiden sijainnin kertominen voisi olla mahdollinen turvallisuusriski. Esittelyn katsoja tietäisi lääkkeiden tarkan sijainnin kummassakin solussa, jolloin yksilöt, joilla olisi aikeita joko varastaa tai väärinkäyttää lääkkeitä, voisivat käyttää esittelyä tämän tiedon saamiseen.

Palautteen avulla olen muokannut esittelyssä käytettyä tekstiasua selvemmäksi sekä uudelleen kirjoittanut joitakin tekstikohtia selkeämmiksi. Koen työntekijöiden palautteen muovanneen esittelyä selkeämmäksi kuvaukseksi yksikön toiminnasta työpaikkana, jossa työskentelee sekä asuu oikeita ihmisiä. Vaikka minulla oli entuudestaan näkökulmaa yksiköstä ja sen toiminnasta, työntekijät, joilla on monia vuosia kokemusta tältä alalta, huomaavat asiat eri tavalla minuun verrattuna. Tämä näkyi esimerkiksi kuvauksena hoitotyöstä tai ohjauksellisesta työstä, johon työntekijän palautteen avulla sain lisättyä informaatiota työnkuvasta, kuten asukkaiden yleiskunnon seuraaminen hoitotyön esittelytekstissä. Tämän takia palautteesta on hyötyä, sillä minä itse voin tulla sokeaksi omalle tekstilleni ja sen sisällölle. Kun minulla on tarkka punainen lanka, syyllistyn helposti putkiajatteluun, jossa en ota itsestään selviä asioita huomioon. Lopullinen esittelykierros, jonka olen muokannut palautteen mukaisesti, on lisätty liitteeksi linkki muodossa (LIITE1).

7 POHDINTA

7.1 Opinnäytetyön prosessin itsearviointi

Opinnäytetyön prosessia ja kulkua auttoi hyvän suunnitelman laatiminen ennen opinnäytetyön tekemistä. Sen avulla minulla on ollut selkeä punainen lanka, jota olen kyennyt seuraamaan. Prosessi eteni kuin rappusia kävellessä, jossa minulla oli selkeät portaat, joita olen edennyt kirjoittaessani opinnäytetyötäni. Se myös auttoi minua hahmottamaan opinnäytetyön laajuuden ja rajat.

Teoriaosuuden kirjoittaminen sujui moitteettomasti, koska koen tieteellisen tekstin tuottamisen olevan itselleni helppoa. Olen lukiossa tottunut kirjoittamaan esseitä esimerkiksi psykologiasta. Ainoa haittapuoli on huono kielellinen taito tekstiä kirjoittaessa. Tämä on vaatinut minun tarkistamaan kieliasuani monta kertaa sekä usein kirjoittamaan joitakin kohtia täysin uudestaan. Onnistuin siitä huolimatta omasta mielestäni luomaan tiiviin teorian, joka toimii esittelyn pohjana. Lähteiden ja lähdeviitteiden merkitsemisessä auttoi Mendeley lähdeviittausjärjestelmä. Ongelmiakin tuli kyseisen järjestelmän kanssa esimerkiksi verkkosivuja viitatessa, mutta onnistuin korjaamaan sen opettajan avustuksella.

Raportointi itse toiminnallisen tuotoksen toteutuksesta oli helppo prosessi selkeiden otsikoiden ja etenemisen vaiheiden avulla. Pystyin suunnittelemaan tekstiä ja kuvien ottamista etukäteen ennen itse kuvantamisprosessia. Tämä auttoi vuorostaan itse kuvantamishetkellä, koska olin miettinyt potentiaaliset riskit ja lähestymistavat. Tekstin hahmottaminen ja suunnittelu puolestaan helpotti tekstin tuottamista ThingLinkissä.

7.2 Ammatillinen kasvu

Opinnäytetyön tekeminen on edistänyt oman työni koordinoitua sekä asioiden suunnittelemista. Olen koulutukseni aikana saanut paljon itseluottamusta omaan tekemiseeni. Oma-aloitteellisuus esimerkiksi kuvantamisen sopimisessa tai 360 kameran hankkimisesta Satakunnan ammattikorkeakoululta nopeuttivat työni tekemistä huomattavasti. Sekä erilaiset näkökulmat ja teoreettiset pohjat, jotka olen omannut opiskeluni aikana, auttoivat minua hahmottamaan työni teoreettista pohjaa.

Opiskelun ja sen aikana tehty työ sosiaalialalla on myös antanut minulle perspektiiviä työelämästä. Tällä tiedolla pystyin esimerkiksi lähtemään suunnittelemaan työni tavoitteita opiskelijan näkökulmasta sekä työhön liittyviä tärkeitä työnkuvista. Olen pystynyt perehtymään syvemmin oman vakiotyöpaikkani eri osa-alueisiin sekä käyttämään opiskeluni ja työelämässäni saamaani tietoa luovasti opinnäytetyötäni tehdessä.

7.3 Eettisten näkökulmien toteutuminen

Onnistuin opinnäytetyössäni täyttämään eettiset tavoitteeni onnistuneesti. Olen viitannut tekstissäni Satakunnan ammattikorkeakoulun ohjeiden mukaisesti lähteisiin sekä merkannut ne oikeaoppisesti lähdeluetteloon. En ole työssäni plagioinut tai käyttänyt toisen hankkimaa tietoa omanani.

Kuvauksissani olen noudattanut asukkaiden, työntekijöiden ja yksikön tiloihin liittyviä tietosuojaa ja yksityisyydensuojaa. Olen tarkastellut virtuaalisen kierroksen sisällön ja myös yksikön työntekijät ovat katsoneet kierroksen mahdollisilta tietosuojaa rikkovilta teksteiltä tai henkilöiltä. Kierroksesta ei löytynyt tietosuojaa rikkovia tekijöitä ja minun tekemäni varmistelut tämän täyttymiseen toimivat luotettavasti. Päätös kuvata esimerkiksi toimistot ja B puolen keittiöt eri tavalla muihin huoneistoihin verrattuna auttoi täyttämään tietosuojaa edellyttävät eettiset tavoitteet.

7.4 Opinnäytetyön kehittäminen ja soveltaminen

Opinnäytetyöni on palautteen perusteella osoite toimivasta konseptista, jota voitaisiin soveltaa muihinkin vammaispalvelun yksiköihin tai toimintoihin. Samantapaisia esittelyitä voisi toteuttaa esimerkiksi muista samantapaisista vammaisyksiköistä käyttämällä tämän opinnäytetyön eettisiä näkökulmia. Esittelyssä esiintyvän perehdyttävän materiaalin määrää voisi myös kasvattaa huomattavasti riippuen mille kohderyhmälle työtä suuntaa. Koska oma esittelykierrokseni on suunnattu niin monelle kohderyhmälle, koen ettei informaatiota saa olla liikaakaan tai liian suppeasti yhdeltä osa-alueelta. Tämän tapaiset perehdyttävät esittelykierrokset suunnattuna esimerkiksi vain työntekijöille voisi sisällyttää enemmän informaatiota ja se voi olla ammatillisempaa tietoa eri työmenetelmistä. Pelkästään omaisille sovellettuna kyseinen kierros voitaisiin soveltaa yhden asukkaan näkökulmasta ja kuvata hänen arkeaan yksikössä.

Kehittämisen näkökulmia on monia, kuten Tekunkorven ryhmäasuntojen virtuaalisen esittelykierroksen pystyisi kohdentamaan vain yhteen kohderyhmään tai jokaiselle kohderyhmälle luotaisiin omanlaisensa esittely. Näissä syvennyttäisiin eri kohderyhmää kiinnostaviin piirteisiin, jotka kävin edellisessä kappaleessa lävitse. Tätä prosessia helpottaisi se, että yksikkö tarvitsee kuvata vain kerran ja itse tekstisisältö täytyy ainoastaan muokata kohderyhmää sopivaksi.

LÄHTEET

Aivovamma: Käypä hoito-suositus. (2023). Suomalaisen Lääkäriseuran Duodecimin, Suomen Anestesiologiyhdistyksen neuroanestesian jaoksen, Suomen Fysiatriryhdistyksen, Suomen Neurokirurgisen Yhdistyksen, Suomen Neurologisen Yhdistyksen, Suomen Neuropsykologinen Yhdistys ry:n ja Suomen Vakuutuslääkärien Yhdistyksen asettama työryhmä. Suomalainen Lääkäriseura Duodecim. Haettu 27.9.2024 osoitteesta <https://www.kaypahoito.fi/hoi18020?tab=suositus>

Brain injury association of America. (n.d.). ABI vs. TBI: What is the difference? Haettu 22.9.2024 osoitteesta <https://www.biausa.org/brain-injury/about-brain-injury/nbiic/what-is-the-difference-between-an-acquired-brain-injury-and-a-traumatic-brain-injury>

Brain Injury Association of America. (n.d.). Brain Injury Treatment. Haettu 22.9.2024 osoitteesta <https://www.biausa.org/brain-injury/about-brain-injury/treatment>

CDC. (16.5.2024). Developmental Disability Basics. Haettu 23.9.2024 osoitteesta <https://www.cdc.gov/child-development/about/developmental-disability-basics.html>

Charlie Health. (19.3.2023). The Five Major Developmental Disabilities. Haettu 23.9.2024 osoitteesta <https://www.charliehealth.com/post/the-five-major-developmental-disabilities>

Invisionstudio. (n.d.). What Is A 360 Virtual Tour And How Do They Work? Haettu 22.9.2024 osoitteesta <https://invisionstudio.com/what-is-a-360-virtual-tour-and-how-do-they-work/>

MedlinePlus. (12.2.2024). Traumatic Brain Injury. National Library of Medicine Haettu 27.9.2024 osoitteesta <https://medlineplus.gov/traumaticbrain-injury.html>

Merriam-Webster. (n.d.). Virtual Definition & Meaning. Haettu 22.9.2024 osoitteesta <https://www.merriam-webster.com/dictionary/virtual>

Mikropoulos, T. A. & Natsis, A. (2011). Educational virtual environments: A ten-year review of empirical research (1999–2009). *Computers & Education*, 56(3), 769–780. ScienceDirect.

<https://doi.org/10.1016/J.COMPEDU.2010.10.020>

National Institute of Neurological Disorders and Stroke. (9.7.2024). Traumatic Brain Injury (TBI). Haettu 22.9.2024 osoitteesta

<https://www.ninds.nih.gov/health-information/disorders/traumatic-brain-injury-tbi>

National university. (n.d.). Learning Theories: Five Theories of Learning in Education. Haettu 23.9.2024 osoitteesta

<https://www.nu.edu/blog/theories-of-learning/>

Pico. (n.d.). How Virtual Reality Works: Understanding the Basics. Haettu

25.9.2024 osoitteesta <https://www.picoxr.com/my/blog/how-does-vr-work>

Satakunnan ammattikorkeakoulu. (n.d.). Kirjallisten töiden ja opinnäytetyön ohjeet. Haettu 24.9.2024 osoitteesta

<https://www.samk.fi/opiskelijalle/kirjallisten-toiden-ja-opinnaytetyon-ohjeet/>

Semerci, Ç. & Batdi, V. (2015). A Meta-Analysis of Constructivist Learning Approach on Learners' Academic Achievements, Retention and Attitudes. *Journal of Education and Training Studies*, 3(2). RedFame.

<https://doi.org/10.11114/jets.v3i2.644>

Sosiaali- ja terveysministeriö. (16.11.2023). Vammaispalvelut ja tukitoimet.

Haettu 23.9.2024 osoitteesta <https://stm.fi/vammaispalvelut-tukitoimet>

Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry. (2022). Arki, arvot ja etiikka. Talentia.

ThingLink. (n.d.). Education. Haettu 27.9.2024 osoitteesta

<https://www.thinglink.com/edu>

ThingLink. (n.d.). Rakenna visuaalisia oppimiskokemuksia interaktiivisten kuvien, videoiden ja 360 median avulla. Haettu 27.9.2024 osoitteesta

<https://www.thinglink.com/>

ThingLink. (n.d.). ThingLink for Higher Education. Haettu 27.9.2024 osoitteesta <https://www.thinglink.com/higher-education>

ThingLink. (n.d.). ThingLink lisenssit kouluille. Haettu 27.9.2024 osoitteesta <https://www.thinglink.com/signup?teacher=true&buttonSource=fpPricing>

THL. (5.12.2023). Asuminen. Haettu 23.9.2024 osoitteesta <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/vammaispalvelujen-kasikirja/tuki-ja-palvelut/asuminen>

Tukiliitto. (n.d.). Tietoa kehitysvammasta. Haettu 23.9.2024 osoitteesta <https://www.tukiliitto.fi/tietoa-kehitysvammasta/>

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. (17.10.2023). Tiedevilppi. Haettu 24.9.2024 osoitteesta <https://tenk.fi/fi/hyva-tieteellinen-kaytanto/tiedevilppi>

University at Buffalo. (n.d.). Constructivism - Office of Curriculum, Assessment and Teaching Transformation. Haettu 23.9.2024 osoitteesta <https://www.buffalo.edu/catt/teach/develop/theory/constructivism.html>

Verywellmind. (15.3.2023). Developmental Disabilities: Types, Causes, Coping. Dotdash Meredith. Haettu 23.9.2024 osoitteesta <https://www.verywellmind.com/developmental-disabilities-types-causes-coping-7255217>

Vilkka, H. & Airaksinen, T. (2003). Toiminnallinen opinnäytetyö. Tammi.

Yang, T., Lai, I. K. W., Fan, Z. Bin & Mo, Q. M. (2021). The impact of a 360° virtual tour on the reduction of psychological stress caused by COVID-19. *Technology in Society*, 64, 101514. ScienceDirect. <https://doi.org/10.1016/J.TECHSOC.2020.101514>

LIITE

[ThingLink: Virtuaalinen esittely Tekunkorven Ryhmäasuntoihin](#)